

Parallelsessies ronde 1

1. Oog voor ouders

Zorg- en onderwijs gerelateerd

Door: Janneke van Bockel

Functie: Ouderschapsdeskundige bij MetaMama

Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS

Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS

We weten ontzettend veel over de ontwikkelingspsychologie van kinderen. We weten hoe ze zich ontwikkelen en wat een ouder moet doen om dit proces zo goed mogelijk te stimuleren. Maar wat is eigenlijk 'ouderschap'? Wat is het verschil tussen 'ouderschap' en 'opvoederschap'? Wat maakt ouderschap zo kwetsbaar? En wat als je kind 'iets' heeft? Hoe begeleid je als ouder een meer dan gemiddeld kwetsbaar kind wiens ontwikkeling niet altijd aansluit bij het tempo dat de buitenwereld verwacht? Welke impact heeft het op ouders als hun kind niet volgens de boekjes groot groeit? Wat vraagt dat van ouders en wanneer voelen zij zich gezien, gehoord, gesteund? In een mix van kennis overdragen, stukjes voorlezen en onderlinge uitwisseling gaan we het daar over hebben. In vogelvlucht verkennen we hoe kennis van psychologie van ouderschap helpt bij het samenwerken met ouders. En hoe organisaties hun handelen oudervriendelijk(er) kunnen maken.

2. Ervaringsverhaal: Mijn leven met TOS

Zorg- en onderwijs gerelateerd

Door: Petra Bax

Functie: Ervaringsdeskundige en onderwijsassistent bij Koninklijke Kentalis

Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS

Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS

Professionals die werkzaam zijn binnen zorg en onderwijs die kennis op willen doen over TOS.

Ik vertel je mijn leven met TOS. Waar ik tegenaan ben gelopen en wat mij heeft geholpen. Wat er uiteindelijk toe heeft geleid dat ik nu kan zeggen dat ik blij ben met mezelf en mijn TOS, ook al loop ik nog steeds tegen dingen aan.

&

Wat doet TOS met Meike

Door: Meike van Genugten

Functie: Co-onderzoeker/ervaringsdeskundige TOS

Organisatie: Koninklijke Kentalis

Mijn ervaringen met TOS over de taal die naar binnen komt (in-kant) en over de taal die naar buiten gaat (uit-kant). Ook wil ik vertellen over mijn eigen situaties met de Theory of Mind (TOM) en de Executieve Functies (E.F.) TOS is onzichtbaar, Meike maakt het zichtbaar en je bewust. Met de tips kun je verder."

3. Volwassen worden met TOS: identiteit en zelfstandigheid

Zorg- en onderwijs gerelateerd

Door: Jet Isarin

Functie: Senior onderzoeker Koninklijke Kentalis
&

Door: Jeroen Vergne

Functie Facilitair medewerker Kentalis, ervaringsdeskundige TOS en co-onderzoeker bij het Deelkracht-project TOSKoploper.

Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS

Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS
Professionals die werkzaam zijn binnen zorg en onderwijs die kennis op willen doen over TOS.

Voor mensen met TOS gaat de weg naar zelfstandigheid vaak niet over rozen. Van jongs af aan beïnvloedt de onzichtbare beperking de communicatie met ouders en leeftijdgenoten en daardoor ook de identiteitsontwikkeling van kinderen en jongeren met TOS. Ouders vinden het vaak moeilijk hun bijna volwassen kinderen los te laten en hun kinderen voelen zich vaak niet toegerust voor het volwassen leven. Wat kan ouders en kinderen helpen om de weg naar zelfstandigheid beter begaanbaar te maken?

4. Jongeren met TOS aan het roer

Onderwijs gerelateerd

Door: Isabelle Smessaert

Functie: Oprichter TOS in de klas + ambulant begeleider

Organisatie: Koninklijke Kentalis, ambulante dienstverlening regio Zuid

Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS

Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS
Professionals die werkzaam zijn binnen zorg en onderwijs die kennis op willen doen over TOS.

Jongeren met TOS in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs hebben andere hulpvragen dan basisschoolkinderen met TOS. Waar we bij kinderen in het PO vaak zorgen dat het onderwijs toegankelijk voor hen wordt gemaakt, is in het VO en MBO de jongere zelf aan zet om te leren hoe hij zijn omgeving toegankelijk maakt. We willen dat jongeren met TOS aan het roer staan en zelf beslissingen nemen, overleggen en anderen informeren over wat nodig is. Dit proces van zelfstandigheid bij jongeren en jong-volwassenen vraagt een coachende benadering van ons. Maar hoe hou je gesprekken met jongeren met TOS waarbij taal een obstakel is? Ik laat je diverse visuele mogelijkheden zien hoe jij als mentor, docent, ouder of zorgprofessional in gesprek kunt gaan met de jongere met TOS en hem in zijn kracht kan zetten, zodat zelfregie kan ontplooien.

5. TOS en/of ASS?

Zorg- en onderwijs gerelateerd

- Door:** Anouk Middelkoop - van Erp
Functie: Hogeschooldocent Fontys Opleidingen Speciale Onderwijszorg (OSO)
Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS
Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS
Professionals die werkzaam zijn binnen zorg en onderwijs die kennis op willen doen over TOS.

Voor leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) of een Autisme Spectrum Stoornis (ASS) is taal niet vanzelfsprekend. Beide groepen leerlingen hebben moeite met de inhoud van taal, de vorm en/of het gebruik ervan. Hierdoor overlapt de problematiek en kan het complex zijn TOS en ASS van elkaar te onderscheiden. Waar het gedrag op elkaar kan lijken, is een verschil van aanpak soms essentieel.

6. TOS op de basisschool: praktisch bekeken

Onderwijs gerelateerd

- Door:** Angela van de Weg
Functie: Orthopedagoog & TOS-begeleider
Organisatie: Ziezo Almere
Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS
Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS
Professionals die werkzaam zijn binnen zorg en onderwijs die kennis op willen doen over TOS.

In deze workshop krijg je praktische tips over hoe jij jouw leerling met TOS kunt ondersteunen. Ook voor ouders om mee te denken: wat werkt voor jouw kind? Met voorbeelden uit de praktijk, handvatten voor in de klas en ideeën voor begeleiding zodat je met een heleboel inspiratie weer naar huis toe gaat!

7. Effectieve behandeling van jongere kinderen met TOS

Zorg gerelateerd

Door: Karin Wiefferink
Functie: Hoofdonderzoeker Onderzoek en Ontwikkeling
Organisatie: NDSK

&

Door: Maaïke Diender
Functie: Klinisch linguïst en onderzoeker
Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS

Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS

"Bij de NSDSK wordt vroegbehandeling gegeven aan kinderen met TOS in de voorschoolse leeftijd. Er zijn behandellocaties door heel Noord Holland en het noordelijk deel van Zuid Holland. Er wordt gewerkt met een methodiek die is ontwikkeld door onderzoekers en praktijkprofessionals. In deze methodiek staat beschreven hoe we werken op de groepen voor kinderen met TOS, op de groepen voor kinderen met een probleem in de spraakontwikkeling en in de ambulante zorg.

Deze methodiek is door het NJI erkend als theoretisch goed onderbouwd. We werken aan het verzamelen van meer onderbouwing van onze methodiek. Maar hoe ziet dat er nu precies uit vroegbehandeling bij de NSDSK en waarom doen we wat we doen?"

8. TOS beleving

Zorg- en onderwijs gerelateerd

Let op: de TOS beleving wordt alleen live op locatie verzorgd en is niet online te volgen

Door: Mariska van Densen
Functie: Logopedist TOS 5+
Organisatie: Koninklijke Kentalis

&

Door: Sandra Lamers
Functie: Logopedist TOS 5+
Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS

Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS
Professionals die werkzaam zijn binnen zorg en onderwijs die kennis op willen doen over TOS.

Hoe is het om een taalontwikkelingsstoornis (TOS) te hebben? Ervaar het zelf tijdens deze bijzondere workshop. Je leert wat TOS is en gaat kinderen met een TOS beter begrijpen. Je gaat zelf beleven hoe het is om niet uit je woorden te komen en hoe het kan voelen als je niet begrepen wordt. Dit zorgt voor meer begrip voor een kind met TOS en een beter inzicht in wat een kind met TOS nodig heeft om goed te kunnen functioneren."

Parallelsessies ronde 2

9. Taalontwikkelingsstoornissen bij het jonge kind 0-8 jaar

Zorg- en onderwijs gerelateerd

Door: Bernadette Sanders

Functie: Orthopedagoog

Organisatie: Smartonderwijs onderwijsbureau

Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS

Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS

Professionals die werkzaam zijn binnen zorg en onderwijs die kennis op willen doen over TOS.

"Hoe kun je een TOS vroegtijdig signaleren?" Niet alleen op de peuterspeelzaal, bij het consultatiebureau en op school, maar ook thuis. Wat is het belang van de samenwerking tussen ouders, onderwijs en de zorg? Welke handelingsadviezen zijn er voor het jonge kind?

In de eerste zes jaren van de ontwikkeling van het kind, maken zij de grootste ontwikkelingssprongen, zeker op het gebied van de taalontwikkeling. Het kind bevindt zich dan in een taalgevoelige periode. Het is van groot belang om in deze periode een mogelijke TOS vroegtijdig te signaleren en dat start bij de signalering van rode vlaggen met betrekking tot de taalontwikkeling.

10. De overlap tussen TOS en dyslexie

Zorg- en onderwijs gerelateerd

Door: Chantal Mailly

Functie: Logopedist en dyslexiespecialist

Organisatie: Groeischool | Logomedia

Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS

Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS

Professionals die werkzaam zijn binnen zorg en onderwijs die kennis op willen doen over TOS.

TOS en dyslexie; wat is de overlap? TOS uit zich in de mondelinge taal, terwijl dyslexie te maken heeft met de schriftelijke taal. Uit onderzoek blijkt dat er een behoorlijke overlap is en dat dyslexie en TOS ook vaak samen voor komen. Kinderen met TOS hebben namelijk 50% kans om ook dyslectisch te zijn. In deze presentatie leg ik je meer uit over de overlap, de verschillen en de punten waar je op mag letten bij de signalering en begeleiding.

11. Taal is niet vanzelfsprekend

Zorg- en onderwijs gerelateerd

Door: Mariëlle Vermeulen

Functie: TOS trainer

Organisatie: Gevoel bij taalontwikkelingsstoornis

Doelgroep: Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS
Professionals die werkzaam zijn binnen zorg en onderwijs die kennis op willen doen over TOS.

"Het leven met TOS is nog nooit zo helder onder woorden gebracht, Mariëlle Vermeulen neem jou mee in haar leven hoe het is om TOS te hebben. Veel professionals leren over het leven uit boeken, maar TOS is niet te leren, door dit verhaal begrijp je hoe het leven met TOS is. lieve ouders ik ben er ook voor jou! Dit verhaal laat je een toekomst gevoel zien, hoe moeilijk soms het leven ook is er bestaan ook mooie momenten.

Met dit verhaal wil ik jou zorgen afnemen en jou blik op de toekomst versterken. want lieve professionals en ouders jullie zijn de basis van het kind met TOS. Wij als ervaringsdeskundigen kunnen het verschil maken bij kinderen met een taal ontwikkelingsstoornis want wij weten hoe het leven in elkaar zit."

&

Ervaringsverhaal

Zorg- en onderwijs gerelateerd

Door: Jessica Huttinga

Functie: Ervaringsdeskundige

Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS
Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS
Professionals die werkzaam zijn binnen zorg en onderwijs die kennis op willen doen over TOS.

In mijn presentatie geef ik een samenvatting van mijn levensloop o.a. de eerste kenmerken, onderzoeken, logopedie, cluster 2 onderwijs en hoe ik nu leef met de diagnose verbale ontwikkelingsdyspraxie in het dagelijks leven als volwassene.

12. Maximaal inclusief TOS-onderwijs in het voortgezet onderwijs

Onderwijs gerelateerd

Door: Erik Schraven

Functie: Directeur onderwijs Zuid-Nederland

Organisatie: Koninklijke Kentalis

Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS

Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS

Uitleg over een vorm van inclusief onderwijs welke ingericht is in OSS (Kentalis Compas College) waarbij vso-leerlingen met TOS les krijgen binnen een reguliere setting voor VO. De lessen zijn veelal vormgegeven in reguliere klassen dus met reguliere leerlingen samen. Doel is om uiteindelijk het onderwijs maximaal inclusief aan te bieden waarbij we blijven voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de vso-leerlingen en deze tevens volledig gebruik kan maken van het aanbod van de reguliere setting. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om contacten te leggen met reguliere leerlingen (sociaal emotionele groei) en wordt een doorstroom naar mbo of werk versoepeld.

13. Meertaligheid & TOS

Onderwijs gerelateerd

Door: Brigitte Waelpoel Vogten

Functie: Ambulant Begeleider cluster 2 & Coördinator Anderstalige Nieuwkomers

Organisatie: Vitus- Zuid, Mgr. Hanssen

Doelgroep: Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS

Professionals die werkzaam zijn binnen zorg en onderwijs die kennis op willen doen over TOS.

In deze presentatie zal ik samen met de deelnemers trachten te komen tot een antwoord op de vraag: is er sprake van een taalontwikkelingsstoornis (TOS), of heeft dit meertalige kind een taalachterstand? We beschouwen het begrip meertaligheid; staan stil bij het proces van eerste en tweede taalverwerving; stappen in de valkuilen bij het signaleren en diagnosticeren van een TOS bij een meertalig kind, en stappen er ook weer uit!

Aan de hand van voorbeelden en in interactie met elkaar vergelijken we de kenmerken van een TOS ten opzichte van een taalachterstand. Bovendien worden er praktische tips geboden, waar je de dag erna in je groep mee aan de slag kunt.

14. Ontdek de kracht van ondersteunend tekenen bij TOS

Zorg- en onderwijs gerelateerd

Door: Pien van der Most

Functie: Trainer bij Ondersteunend tekenen bij TOS

Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS

Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS

Professionals die werkzaam zijn binnen zorg en onderwijs die kennis

op willen doen over TOS.

'Mondelinge taal verdwijnt zodra je het hebt uitgesproken'.

Stel jezelf eens voor dat het zo is bij jou. Wat een topsport moet je dan leveren.

Elke dag! Vanaf het moment dat je opstaat t/m het moment dat je naar bed gaat.

Thuis. Op je werk. Tijdens sport. Respect!!

In deze parallelsessie maak je kennis met ondersteunend tekenen (o.t). Visuele bakens in de dagelijkse zee van taal. Thuis en/of in jouw werk. In de 1:1, in groepjes en/of in de klas. 1 op de 20 kinderen heeft een taalontwikkelingsstoornis. Je geeft met o.t. een tool aan jouw kind en/of leerlingen met TOS (en jazeker ook los van TOS!) bij taal, emoties en in communicatie. Bij oa het verwerken van taal, het onthouden, het volgen, maar ook om makkelijker bij je (innerlijke) taal te kunnen. Bij kinderen en jongeren.

Ontdek dat je niet goed hoeft te tekenen. Kom achter de kracht van o.t., praktisch en met direct effect! Maak gebruik van het sterke visuele brein bij TOS. Ga diezelfde dag nog thuis en/of de volgende werkdag geïnspireerd aan de slag met o.t."

15. Verhalen vertellen met de verhaalvlecht

Zorg- en onderwijs gerelateerd

Door: Katja Daarnen

Functie: Logopedist en klinisch linguïst

Organisatie: Spraak & Taal Ambulatorium Kentalis Eindhoven

Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS

Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS

Professionals die werkzaam zijn binnen zorg en onderwijs die kennis op willen doen over TOS.

De Verhaalvlecht helpt kinderen met TOS een verhaal beter te begrijpen of vertellen. Het geeft houvast en structuur. Een verhaal vertellen is moeilijk. Je moet daarvoor veel kunnen in taal: woorden kiezen, zinnen maken. Je moet van alles combineren. En je moet ook nog nadenken over wat je al verteld hebt en wat die ander weet over het verhaal. Het kind leert van de logopedist hoe je de Verhaalvlecht® kan gebruiken. Het geeft ook inzicht in de denkwereld van een ander persoon. Ouders en leerkrachten zien hoe ze het kind kunnen helpen bij het vertellen en begrijpen van verhalen. Na deze workshop weet je waarom een verhaal vertellen lastig is voor een kind met TOS. Je weet waarvoor de Verhaalvlecht® gebruikt kan worden en hoe de Verhaalvlecht het kind helpt bij het vertellen van verhalen en begrijpen van teksten. En je weet hoe je zelf het kind kan helpen om een verhaal zo duidelijk mogelijk te vertellen."

16. TOS beleving

Let op: de TOS beleving wordt alleen live op locatie verzorgd en is niet online te volgen

Zorg- en onderwijs gerelateerd

Door: Mariska van Densen

Functie: Logopedist TOS 5+

Organisatie: Koninklijke Kentalis

&

Door: Sandra Lamers

Functie: Logopedist TOS 5+

Doelgroep: Ouders van kinderen met een TOS
Professionals die werken met kinderen/jongeren met een TOS
Professionals die werkzaam zijn binnen zorg en onderwijs die kennis op willen doen over TOS.

Hoe is het om een taalontwikkelingsstoornis (TOS) te hebben? Ervaar het zelf tijdens deze bijzondere workshop. Je leert wat TOS is en gaat kinderen met een TOS beter begrijpen. Je gaat zelf beleven hoe het is om niet uit je woorden te komen en hoe het kan voelen als je niet begrepen wordt. Dit zorgt voor meer begrip voor een kind met TOS en een beter inzicht in wat een kind met TOS nodig heeft om goed te kunnen functioneren."